

з дисципліни «ПРОЕКТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ЗБЕРІГАННЯ І ПЕРЕРОБКИ ЗЕРНА»

на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю

181 «Харчові технології»

Освітньо-професійна програма «Харчові технології»

Харківський національний технічний університет

сільського господарства імені Петра Василенка

1. Обсяг курсу – 4 кредитів (ECTS): 30 годин лекції, 60 годин – практичні заняття, 30 годин – самостійна робота, екзамен.

2. Викладачі навчальної дисципліни

Фоміна Ірина Миколаївни, кандидат технічних наук, доцент кафедри технологій переробних і харчових виробництв. Електронна адреса: anirif@ukr.net

3. Опис навчальної дисципліни

Мета полягає у вивченні студентами основ і загальних вимог до проектування підприємств зберігання і переробки зерна та в оволодінні сучасними підходами для створення графічних моделей обладнання та підприємств для формування конструкторської документації.

Задачі дисципліни полягають у підготовці студентів до вирішення проектно-технологічних задач під час зберігання і переробки зерна, та до виконання навчальних проектів.

Після виконання практичних занять студенти повинні знати основні вимоги і правила щодо проектування підприємств зернопереробної галузі.

Студенти повинні вміти проводити загальні технологічні розрахунки; підбирати основне технологічне обладнання; проводити розрахунок площ основних технологічних приміщень; використати ПЕОМ для проведення розрахунків, створення моделей та виконання графічних робіт.

4. Компетентності, результати навчання.

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі різного рівня складності у процесі навчання, із застосуванням базових теоретичних знань, розвинутої системи логічного мислення, комплексу теорій та методів фундаментальних і прикладних наук та розв'язувати практичні проблеми технічного і технологічного характеру у виробничих умовах підприємств харчової промисловості та ресторанного господарства.

Загальні компетентності.

- Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
- Знання та розуміння предметної області, розуміння професійної діяльності.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Уміння розв'язувати поставлені задачі та приймати відповідні обґрунтовані рішення.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
- Здатність працювати в команді.
- Здатність працювати автономно

- Навички здійснення безпечної діяльності
- Спеціальні (фахові, предметні) компетентності
- Здатність застосовувати базові знання фундаментальних наук для розуміння суті технологічних процесів, що відбуваються під час виробництва харчових продуктів.
  - Здатність до організації та проведення технологічного процесу виробництва якісних і безпечних харчових продуктів.
  - Здатність оцінювати чинники впливу на перебіг технологічних процесів та використовувати технічне, інформаційне і програмне забезпечення для управління технологічними процесами, у тому числі за допомогою сучасних автоматизованих систем.
  - Здатність використовувати фундаментальні, професійно-профільовані знання і практичні навички для розроблення нових та удосконалення існуючих харчових технологій.
  - Здатність застосовувати інформаційно-комунікаційні технології, професійні та базові знання в галузі економіки і логістики для вирішення прикладних задач, проводити технологічні, технічні та економічні розрахунки.
  - Здатність розуміти принципи роботи технологічного обладнання, володіти прогресивними методами його підбору та експлуатації, скласти апаратурно-технологічні схеми.
  - Здатність демонструвати навички проектування нових або модернізації діючих виробництв (виробничих дільниць).
  - Здатність самостійно вчитися, використовуючи здобуті фундаментальні та професійні знання і навички.
  - Здатність до ділових комунікацій з фахівцями в галузі харчових технологій, уміння вести дискусію на професійну тематику українською та іноземною мовами.
  - Здатність аналізувати стан галузі, сучасні досягнення науки і техніки, проводити соціально-орієнтовану політику в галузі харчових виробництв.

Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

- Демонструвати знання фундаментальних і загальноінженерних дисциплін на рівні, необхідному для розуміння технологічних процесів та закономірностей фізико-хімічних, біохімічних і мікробіологічних перетворень компонентів продовольчої сировини та харчових продуктів під час їх перероблення і зберігання
- Оцінювати, контролювати та управляти технологічними процесами за допомогою технічних засобів автоматизації і систем керування.
- Знати класифікацію, принципи побудови і функціонування технологічного обладнання переробних і харчових виробництв. Вибирати та застосовувати для реконструкції, технічного переоснащення або будівництва підприємств сучасне обладнання, інформаційно-комунікаційні технології, системи автоматизованого проектування та програмного забезпечення.
- 8. Визначати показники ефективності виробництва та реалізовувати заходи для її підвищення шляхом раціонального використання і скорочення витрат людської праці, енергетичних та сировинних ресурсів для забезпечення конкурентоспроможності виготовленої продукції.
- 9. Аналізувати стан і динаміку попиту та пропозицій на продукцію підприємств харчової промисловості, планувати обсяги її виробництва (реалізації) та асортимент.

- 10. Знаходити рішення щодо формування нових конкурентних переваг підприємств, передбачати можливі ризики, оцінювати їхній рівень під час діяльності підприємств різних галузей харчової промисловості.
- 11. Забезпечувати дотримання техніки безпеки, проводити виробничі інструктажі з працівниками.
- Демонструвати уміння виконувати професійну роботу як самостійно, так і в групі, уміння отримати результат у рамках обмеженого часу.
- Організувати роботу виробничих підрозділів підприємства та вивчати завантаженість працівників підприємства впродовж зміни.

5. Політика навчальної дисципліни

Активна участь студентів на лабораторному занятті під час опитування, відвідування лекційних занять, ініціативність студентів в обговоренні тем, своєчасність виконання усіх видів роботи.

6. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль I. Проектування підприємств для зберігання зерна												
Тема 1. Основи проектування підприємств зберігання і переробки зерна.	8	2	4			2	8					8
Тема 2. Техніко-економічне обґрунтування потужності підприємств зберігання і переробки зерна	8	2	4			2	8	2	4			2
Тема 3. Проектування відділення для прийому зерна в зерносховищах	8	2	4			2	8	2	4			2
Тема 4. Проектування основного технологічного відділення та підбір транспортного устаткування в зерносховищах	8	2	4			2	8	2	4			2
Тема 5. Проектування відділення для зберігання зерна в зерносховищах	8	2	4			2	8					8

Змістовий модуль 2. Проектування зернопереробних підприємств													
Тема 6	Техніко-економічне обґрунтування та проектування зерноочисного відділення підприємств борошномельної промисловості	8	2	4			2	8					8
Тема 7	Технологічні розрахунки розмільного відділення та проектування відділення готової продукції борошномельного підприємств	8	2	4			2	8					8
Тема 8	Техніко-економічне обґрунтування проектування комбікормових підприємств, визначення асортименту та сировини продукції підприємства	8	2	4			2	8					8
Тема 9	Проектування складів комбікормового підприємства і визначення необхідної кількості технологічного обладнання	8	2	4			2	8					8
Тема 10	Техніко-економічне обґрунтування проектування крупозаводів, розрахунок та підбір технологічного обладнання	8	2	4			2	8					8
Змістовий модуль 3. Компонування підприємств, створення моделей та формування конструкторської документації													
Тема 11	Розрахунок площі технологічних приміщень та визначення чисельності обслуговуючого персоналу підприємств зберігання і переробки зерна	8	2	4			2	8					8

Тема 12 Створення тривимірних віртуальних технологічного обладнання зберігання і переробки зерна	8	2	4			2	8					8
Тема 13 Розробка будівельної віртуальної моделі підприємств зберігання і переробки зерна	8	2	4			2	8					8
Тема 14 Моделювання забудови території та складання генерального плану підприємств зберігання і переробки зерна	8	2	4			2	8					8
Тема 15 Формування конструкторських документів на підставі розроблених моделей	8	2	4			2	8					8
Усього годин	120	30	60	0	0	30	120	6	12	0	0	102

7. Система оцінювання результатів навчання

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Оцінювання знань ведеться за 100 бальною шкалою.

Під час вибору критеріїв оцінки засвоєння студентом програми дисципліни враховано виконання програми і засвоєння матеріалу в частині лекційних і лабораторних занять.

«Відмінно» (90-100 балів) – студент виявляє відмінне виконання з незначною кількістю помилок

«Дуже добре» (82-89 балів) - студент виявляє знання вище середнього рівня з декількома помилками

«Добре» (74-81 балів) – студент виявляє знання в цілому вірні, але робота з визначеною кількістю значних помилок

«Задовільно» (64-73 бали) - студент виявляє непогані знання, але із значною кількістю помилок

«Достатньо» (60-63 бали) – студент виявляє теоретичні знання на низькому рівні, виконує практичні завдання із грубими помилками.

«Незадовільно» (35-59) – студент засвоїв навчальний матеріал не у повному обсязі, допускає принципових помилок в відповідях, грубих помилок при виконанні практичних завдань або не засвоїв взагалі, та не справляється з виконанням конкретних практичних завдань і контрольна сума балів рейтингової оцінки складає менш 60 балів.

Пояснення до критеріїв оцінювання. Усі види контролю тісно пов'язані та організуються так, щоб стимулювати ефективну самостійну роботу студентів і забезпечити об'єктивне оцінювання рівня їх знань.

До 60-ти балів включно студент може набрати протягом семестру в точках контролю.

Підсумковий контроль з дисципліни проводиться у формі диференційного заліку по закінченню вивчення курсу, під час якого студент може отримати від 20 до 40 балів.

Таким чином, встигаючим з даної дисципліни вважається студент, який отримав рейтингову оцінку від 60 до 100 балів.

8. Список рекомендованих джерел

Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до практичних робіт

12. Рекомендована література

1. Анисимова Л.В. Проектирование элеваторов Учебное пособие /Алт. гос. техн. ун-т им. И. И. Ползунова. – Барнаул: Изд-во АлтГТУ, 2004. – 167 с.
2. Арынгазин К.Ш., Изтаев А.И. Проектирование зерновых элеваторов с элементами САПР Учебник. — Павлодар: Издательство ПГУ им. С. Торайгырова, 2006. — 152 с.
3. Арынгазин К.Ш., Изтаев А.И., Джанкуразов Б.О. Научно-практические основы технологического проектирования зерновых элеваторов с элементами САПР Монография. - Павлодар, Кереку, ПГУ им. С. Торайгырова, 2010. – 172 с
4. Вобликов Е.М. Зернохранилища и технологии элеваторной промышленности Учебное пособие. - СПб.: Издательство "Лань", 2005. - 208 с
5. Золотарев С.М. Проектирование мукомольно-крупяных и комбикормовых предприятий М.: "Колос", 1968. - 256 с. (Учебники и учебные пособия для высших учебных заведений)
6. Мартыненко Я.Ф., Чеботарев О.Н. Проектирование мукомольных и крупяных заводов с основами САПР М.: Агропромиздат, 1992. – 240 с.
7. Мерко И.Т., Погирной Н.Е., Касьянов Б.В., Чакар А.П. Проектирование зерноперерабатывающих предприятий с основами САПР М.: Агропромиздат, 1989. – 367 с
8. Бибик В.И., Бондарь В.А., Сологубикк А.А. Реконструкция и техническое переоснащение зерноскладов . — М.: ЦНИИИТЭИ хлебопродуктов, 1991. — 21 с.
9. Ким Л.В. Проектирование элеваторов и ХПП . - Москва: изд. МТИПП, 1992. - 82 с.
10. Крылов М.М., Понятская Т.В., Ус А.Н. Курсовое и дипломное проектирование предприятий элеваторной промышленности М.: Агропромиздат, 1985. — 159 с
11. Могучева Э.П., Устинова Л.В. Проектирование крупяных заводов, цехов и линий Учебное пособие - Алт. гос. техн. ун-т им. И. И. Ползунова - Барнаул: Изд-во АлтГТУ, - 2001. -196 с.
12. Могучева Э.П., Устинова Л.В. Проектирование мукомольных заводов. В 2-х частях Барнаул: Изд-во АлтГТУ, 2009..
13. Пунков С.П., Румянцев Г.М. Проектирование элеваторов и хлебоприемных предприятий М.: Колос, 1982. – 239 с.